

NOTAT Seniorers oplevelser af synet på dem

I marts 2026 har DSR Analyse gennemført en spørgeskemaundersøgelse blandt 5.000 tilfældigt udtrukne medlemmer af Dansk Sygeplejeråd i alderen 60–80 år. I alt deltog 2.194 medlemmer i hele eller dele af undersøgelsen – svarende til en svarprocent på 44%. Se metodebeskrivelsen i bilaget for flere detaljer om gennemførelsen af undersøgelsen.

I april 2026 har DSR Analyse gennemført en spørgeskemaundersøgelse blandt medlemmerne af Dansk Sygeplejeråds medlemspanel (Sygeplejepanelet), som består af beskæftigede sygeplejersker. 1.079 af de i alt 2.295 inviterede medlemmer deltog i undersøgelsen, svarende til 47%. Data i Sygeplejepanelet er vægtet på alder for at øge repræsentativiteten. Se metodebeskrivelsen i bilaget for flere detaljer.

Dette notat omhandler synet på seniorer på arbejdspladsen.

Hovedresultater

- 71% af beskæftigede sygeplejersker på 60+ år oplever, at ældre medarbejdere bliver set og værdsat meget eller overvejende positivt på deres arbejdsplads. Denne positive vurdering er højest blandt beskæftigede sygeplejersker over pensionsalderen, mens den er lavest blandt sygeplejersker under 67 år, som forventer tilbagetrækning før pensionsalderen.
- 83% af beskæftigede sygeplejersker på 60+ år oplever, at ældre ses som erfarne og stabile medarbejdere, mens 56% oplever, at de betragtes som rollemodeller for faglighed.
- Flertallet af beskæftigede sygeplejersker (alle aldre) oplever, at sygeplejerskekolleger på 60+ år bidrager med faglig erfaring og vidensdeling. 66% angiver, at ældre kolleger bidrager med faglig erfaring i komplekse kliniske situationer, og 60% peger på sparring, vejledning og oplæring af yngre kolleger.
- Sygeplejerskerne over 60 år beskriver selv, at de med deres erfaring bidrager med:
 - At garantere kvalitet og faglighed
 - Sparring, oplæring og vidensdeling
 - Stabilitet, fleksibilitet og driftssikkerhed
 - At være en relationel og menneskelig ressource, som kan håndtere de svære samtaler
 - Mens nogle beskriver at opleve manglende anerkendelse, utilstrækkelig udnyttelse og øget belastning
- Blandt beskæftigede sygeplejersker på 60+ år oplever et klart flertal, at både kolleger og ledelse ønsker, at de fortsætter på arbejdspladsen. 78% angiver et sådant ønske fra kollegerne, mens 74% oplever opbakning fra deres leder.

Syn på seniorer

Tabel 1 viser, at flertallet af sygeplejerskerne, der er 60+ år og i arbejde, oplever, at ældre medarbejdere bliver set og værdsat positivt på deres arbejdsplads. Samlet set angiver 71%, at synet på ældre medarbejdere er meget eller overvejende positivt, heraf 28% meget positivt.

Det gælder især blandt beskæftigede sygeplejersker over pensionsalderen, hvor 84% vurderer synet som positivt, heraf 41% som meget positivt. Blandt sygeplejersker under 67 år, der forventer at trække sig tilbage før pensionsalderen, er andelen med en positiv vurdering lavere (64%), heraf 19% som meget positivt, og relativt flere angiver en neutral oplevelse (30%). Negative vurderinger forekommer kun hos få procent i alle grupper.

Tabel 1. Hvordan oplever du, at ældre medarbejdere bliver set og værdsat på din arbejdsplads?

	67+ årige (over pensionsalderen)	Under 67 år – forventer tilbagetrækning ved eller efter pensionsalderen	Under 67 år - forventer tilbagetrækning før pensionsalderen	Alle
Meget positivt	41%	28%	19%	28%
Overvejende positivt	43%	43%	45%	43%
Hverken positivt eller negativt	9%	24%	30%	23%
Overvejende negativt	2%	3%	2%	3%
Meget negativt	1%	1%	0%	0%
Ved ikke	4%	2%	3%	3%
Antal	126	630	318	1129

Anm. Beskæftigede sygeplejersker (60+ år). Procenter summer ikke nødvendigvis til 100 grundet afrunding. Forskelle mellem grupperne er statistisk signifikante. Kilde: Seniorundersøgelsen 2026, DSR analyse.

Det fremgår af tabel 2, at ældre medarbejdere primært opfattes positivt gennem deres faglige erfaring og stabilitet. 83% af beskæftigede sygeplejersker på 60+ år angiver, at ældre ses som erfarne og stabile medarbejdere, mens 56% oplever, at de betragtes som rollemodeller for faglighed. Knap halvdelen (47%) peger på, at ældre medarbejdere ses som en vigtig ressource i oplæringen af nye. Mere kritiske opfattelser forekommer relativt sjældent: 16% angiver, at ældre medarbejdere ses som mindre forandringsparate, mens 8% oplever, at de betragtes som mindre fysisk robuste, og 5% som mindre fleksible.

Tabel 2. Hvilke af følgende beskrivelser oplever du passer på synet på ældre medarbejdere på din arbejdsplads (sæt evt. flere kryds)

	Alle
De ses som erfarne og stabile	83%
De ses som rollemodeller for faglighed	56%
De ses som en vigtig ressource i oplæring af nye	47%
De ses som mindre forandringsparate	16%
De ses som mindre fleksible	5%
De ses som mindre fysisk robuste	8%
Andet	3%
Ved ikke	7%
Antal	1125

Anm. Beskæftigede sygeplejersker (60+ år). Procenter summer ikke nødvendigvis til 100 grundet mulighed for at angive flere svar. Kilde: Seniorundersøgelsen 2026, DSR analyse.

Tabel 3 viser, at sygeplejerskekolleger på 60+ år ifølge flertallet især bidrager med faglig erfaring og vidensdeling. 66% angiver, at ældre kolleger bidrager med faglig erfaring i komplekse kliniske situationer, og 60% peger på sparring, vejledning og oplæring af yngre kolleger. Næsten halvdelen oplever desuden, at ældre

medarbejdere bidrager med ro og tryghed i pressede situationer (46%) samt kendskab til lokale arbejdsgange (45%). Samtidig fremhæver omkring fire ud af ti deres bidrag til høj kvalitet i patientplejen (43%) og til det sociale og kollegiale arbejdsmiljø (37%). Endelig angiver en tredjedel, at de bidrager med gode kommunikations- og samarbejdsevner (33%) og stabilitet i vagtplanlægningen (32%).

Kun 6% oplever ikke, at ældre sygeplejersker bidrager i særlig grad.

De 3%, der har angivet "andet", har haft mulighed for at uddybe, hvad de mente. De peger på, at seniorerne også bidrager med at kunne varetage arbejde med høj kompleksitet samt deres organisatoriske overblik og kliniske lederskab. Derudover peger de på, at ældre kolleger bidrager praktisk til at få vagtplanen til at hænge sammen.

Tabel 3. Hvordan bidrager dine sygeplejerskekollegaer, der er 60+ år på din arbejdsplads? (sæt gerne flere kryds)

	Alle
Faglig erfaring i komplekse kliniske situationer	66%
Sparring, vejledning og oplæring af yngre kollegaer	60%
Rolige og tryghedsskabende i pressede situationer	46%
Kendskab til lokale arbejdsgange	45%
Høj kvalitet i patientplejen	43%
Socialt og kollegialt bidrag til arbejdsmiljøet	37%
Gode kommunikations- og samarbejdsevner	33%
Stabilitet i vagtplanen	32%
Andet	3%
Oplever ikke, at de bidrager i særlig grad	6%
Ved ikke	4%
Ikke relevant, da jeg ikke har sygeplejerske kollegaer over 60 år	15%
Antal	989

Anm. Beskæftigede sygeplejersker. Procenter summer ikke nødvendigvis til 100 grundet mulighed for at angive flere svar. Kilde: DSRs medlemspanel april, DSR analyse.

I seniorundersøgelsen er sygeplejerskerne over 60 år også blevet spurgt: "Hvordan oplever du, at din erfaring bidrager til din arbejdsplads?" Det har været frivilligt at svare på spørgsmålet, og samlet har 380 beskæftigede seniorer svaret. Besvarelsene er analyseret med henblik på at identificere gennemgående temaer i, hvordan seniorerne selv beskriver deres bidrag.

En AI-drevet analyse af friteksterne, foretaget med Microsoft Copilot, peger på seks gennemgående temaer i besvarelsene.

1. Erfaring som faglig rygrad og kvalitetsgaranti

Det mest fremtrædende tema er, at erfaringen bidrager direkte til høj faglig kvalitet og patientsikkerhed. Mange beskriver sig selv som "vidensbank", "ressourceperson" eller "det omvarende leksikon". Erfaring bruges til at:

- opdage og forebygge fejl
- håndtere komplekse og akutte patientforløb
- bevare overblik i pressede situationer
- træffe sikre kliniske vurderinger

Flere fremhæver, at erfaring giver ro, sikkerhed og evne til at prioritere, særligt i akutte, uforudsigelige eller komplekse situationer. Erfaring kobles ofte til et stærkt klinisk blik og evnen til at se sammenhænge, som yngre kolleger endnu ikke har opbygget.

2. Sparring, oplæring og vidensdeling

Et gennemgående tema er erfaringens betydning for oplæring af nye kolleger, studerende og nyuddannede. Mange beskriver, at de:

- fungerer som mentorer, vejledere og supervisorer
- oplærer både sygeplejersker, studerende og yngre læger
- bruges aktivt til faglig sparring i hverdagen

Yngre kollegers tryghed fremhæves ofte: flere skriver, at kolleger foretrækker at være i vagt med en erfaren sygeplejerske, fordi det giver ro og støtte. Erfaring ses her som en kollektiv ressource, der styrker hele teamets funktion.

3. Stabilitet, fleksibilitet og driftssikkerhed

Mange peger på, at erfarne sygeplejersker bidrager med stabilitet og fleksibilitet. De beskriver sig selv som dem, der:

- "lukker hullerne" i vagtplanen
- tager ansvar i pressede perioder
- kan varetage mange funktioner og specialiserede opgaver
- arbejder selvstændigt og effektivt

Flere oplever, at arbejdspladsen i høj grad er afhængig af de erfarne for at få driften til at hænge sammen – både praktisk og fagligt.

4. Erfaring som relationel og menneskelig ressource

Ud over det faglige fremhæver mange erfaringens betydning i relationer – både til patienter, pårørende og kolleger. Erfaring forbindes med:

- kommunikation og empati
- håndtering af svære samtaler
- relationsarbejde og tillid
- kulturel og historisk forståelse af arbejdspladsen

Flere beskriver sig selv som kulturbærere, der kender organisationens historie og "hvordan vi plejer". Dette giver kontinuitet i en tid med stor udskiftning og forandring.

5. Manglende anerkendelse, utilstrækkelig udnyttelse og øget belastning

Ud over de mange positive bidrag peger flere også på, at erfaringen ikke altid anerkendes eller udnyttes fuldt ud. Særligt i relation til ledelsen beskrives oplevelser af, at erfarne sygeplejersker:

- bruges primært operativt frem for strategisk
- får færre udviklings- og efteruddannelsesmuligheder
- tildeles de mest komplekse og belastende opgaver
- forventes at kunne "det hele" i pressede situationer

For flere skaber det en ambivalens. Erfaringen giver mening og faglig stolthed, men opleves samtidig som en belastning, når ansvar og opgavepres ikke følges af tilsvarende anerkendelse, indflydelse eller hensyn til alder og arbejdslivets længde.

Kollegers ønske om at sygeplejerskerne over 60 år fortsætter på arbejdspladsen

Blandt sygeplejersker på 60+ år, som fortsat er i arbejde, oplever et klart flertal, at kollegerne ønsker, at de fortsætter på arbejdspladsen. Samlet set erklærer 78% sig helt eller delvist enige i udsagnet, heraf 63% helt enige. Dette fremgår af tabel 4. Der er ikke statistisk signifikant forskel på de sygeplejersker, der er i arbejde, selvom de har nået pensionsalderen, og de, der endnu ikke er nået pensionsalderen.

Tabel 4. Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om dit nuværende arbejde? Mine kolleger ønsker, at jeg fortsætter på arbejdspladsen

	Alle
Helt enig	63%
Delvist enig	15%
Hverken enig eller uenig	7%
Delvist uenig	0%
Helt uenig	0%
Ved ikke	15%
Antal	1120

Anm. Beskæftigede sygeplejersker (60+ år). Procenter summer ikke nødvendigvis til 100 grundet mulighed for at angive flere svar. Kilde: Seniorundersøgelsen 2026, DSR analyse.

Tabel 5 viser, at beskæftigede sygeplejersker på 60+ år, oplever også en opbakning fra deres leder til at blive på arbejdspladsen. Tre ud af fire (74%) giver udtryk for enighed i, at lederen ønsker, at de fortsætter, hvoraf 62% er helt enige i udsagnet. Der er ikke statistisk signifikant forskel på de sygeplejersker, der er i arbejde, selvom de har nået pensionsalderen, og de, der endnu ikke er nået pensionsalderen.

Tabel 5. Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om dit nuværende arbejde? Min leder ønsker, at jeg fortsætter på arbejdspladsen

	Alle
Helt enig	62%
Delvist enig	12%
Hverken enig eller uenig	8%
Delvist uenig	2%
Helt uenig	1%
Ved ikke	16%
Antal	1120

Anm. Beskæftigede sygeplejersker (60+ år). Procenter summer ikke nødvendigvis til 100 grundet mulighed for at angive flere svar. Kilde: Seniorundersøgelsen 2026, DSR analyse.

Metode**Seniorundersøgelsen 2026**

Undersøgelsen omfatter sygeplejersker i alderen 60–80 år.

Der er udsendt invitation til 5.000 tilfældigt udtrukne medlemmer af Dansk Sygeplejeråd, som ifølge medlemsregisteret er mellem 60 og 80 år, har registreret en mailadresse og er bosat i Danmark. I alt har 34% af de inviterede medlemmer deltaget i hele eller dele af undersøgelsen.

Indsamlingsperioden løb fra d. 18.–30. marts 2026. I perioden blev der sendt en invitationsmail samt to rykkermails.

En frafaldsanalyse viser, at de sygeplejersker, der har besvaret undersøgelsen, i gennemsnit er lidt yngre end den samlede population af inviterede (0,33 år). Derudover er en større andel registreret som aktive i DSR's medlemsregister, dvs. i arbejde (53% mod 49%), mens en mindre andel er registreret som seniorer, på efterløn eller pensionerede (44% mod 48%).

Sygeplejerskepanelet

Dansk Sygeplejeråds medlemspanel har til formål at undersøge beskæftigede sygeplejerskers oplevelser og vurderinger af sundhedsvæsenet, arbejdslivet og medlemskabet af Dansk Sygeplejeråd gennem 8–10 korte panelundersøgelser årligt.

Panelet opdateres et par gange årligt. Opdateringen består grundlæggende i, at medlemmer gennem andre spørgeskemaundersøgelser fra DSR bliver spurgt, om de har lyst til at deltage i panelet, hvorefter de bliver tilføjet. Paneldeltagere kan til hver en tid afmelde sig panelet.

Pr. 1. april bestod panelet af 2.295 medlemmer af Dansk Sygeplejeråd.

Alle resultater fra panelundersøgelserne er som udgangspunkt vægtet på baggrund af alder, så panelets svar fremstår repræsentative i forhold til DSR's samlede medlemsskare.